

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 341-1907)

Originalt emne

Belysningsvæsen

Belysningsvæsen/Elektricitetsværket (Anlæg og Drift)

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 26. september 1907](#)
- 2) [Byrådsmødet den 31. oktober 1907](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 26. september 1907 - side 13

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1907)

Indstilling fra Belysningsvæsenet om Bevilling af 70000 Kr. til Anskaffelse af en Turbodynamo til Elektricitetsværket i Henhold til følgende Redegørelse fra Værkets Bestyrer:

"Da Tilslutningen til Elektricitetsværket hidtil aarlig er stegen med 25 pCt. og for sidste Aars Vedkommende med 33 pCt., vil det nuværende Maskinanlæg, med fuld Reserve, i indeværende Åar naa til sit Maksimum af sin Ydeevne, hvilket er 410 KW for en 600 HK Dampmaskine, hvortil kommer Akkumulatorbatteriet med 225 KW, ialt 635 KW, men Batteriets Kapacitet er kun for et Tidsrum af 3 Timer.

Den største maksimale Belastning i Aaret 1906-07 var 598 KW" eller 29,6 pCt. af det installerede Tal, regnes der med blot 20 pCt. Tilvækst i det installerede Tal for Aaret 1907-08, og at 25 pCt. heraf benyttes samtidig, saa vil den maksimale Belastning i Aaret 1907-

08 blive 680 KW og i Aaret 1908-09 = ca. 790 KW.

Det vil derfor blive nødvendigt at faa anskaffet en ny Kraftmaskine paa 600 HK.

Hertil tillader jeg mig at foreslaa en Dampturbin, da denne, selv om Dampforbruget er noget større end ved en tilsvarende Stempelmaskine, dog bliver den billigste og den fordelagtigste, da Turbinen kan faa Plads i den nuværende Maskinhal uden Udvidelse af Bygningerne, hvorimod en Stempelmaskine fordrer en betydelig Udvidelse af disse.

Forholdet i Anskaffelsessummen bliver om trent følgende:

1 Stempelmaskine med Fundament..... ca. Kr. 115000

Udvidelse af Bygningerne....."20000

~ca. Kr. 135000

1 Turbodynamo "*"70000

Difference ca. Kr. 65000

ot•Stempel-Turbo Sammenligning. maskine. dynamo.

Større Anlægssum Kr. 65000

til 7 pCt. p. A..... Kr. 4550

At overføre Kr. 4550 Overført Kr. 4550 Større Dampforbrug ved en Produktion af 14000000

KWT..... Kr. 5260

1 Mand mere til Betjening

af Stempelmaskinen ..."1400

Større Olieforbrug....."500

Større Udgift til Reparation

og Vedligeholdelse"300

Kr. 6750 Kr. 5260

Jeg tillader mig derfor at henstille til det ærede Udvalg, at der foreslaaes bevilget ca. Kr. 70000 til Anskaffelse af en 600 HK Turbodynamo, saaledes at den kan udbydes til Licitation i førstkommende Oktober Maaned". Henvises til Budgetudvalget.

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 341-1907)

Indstilling fra Budgetudvalget vedrørende de i Mødet den 26. f. M. forelagte Indstillinger fra Udvalget for Belysningsvæsenet om Bevilling af 300000 Kr. til en ny Gasbeholder og 70000 Kr. til en Turbodynamo til Elektricitetsværket. Udvalget indstiller, at Arbejderne bringes til Udførelse, og Udgiften afholdes af et nyt midlertidigt Laan, om hvis Tilvejebringelse Udvalget senere vil fremkomme med Forslag.

Formanden meddelte, at Budgetudvalget ansaa Bevillingen for nødvendig, men hvis Pengene ikke kunde tilvejebringes ved et midlertidigt Laan, hvad der ikke var stor Udsigt til, maatte man tage dem paa Kassekredit i Privatbanken.

Simonsen betonedes, at Kommunens Driftskapital var for lille, og at man som Følge deraf de sidste Par Aar havde maattet køre med store løse Summer til høje Renter, hvad der kunde have været undgaaet, hvis man for et eller halvandet Aar siden havde optaget et midlertidigt Laan. Man kunde derved have sparet 1 á 1 ½ pCt. i Rente. Odense havde for nylig faaet et Millionlaan paa meget favorable Betingelser i et derværende Pengeinstitut, og det vilde være i høj Grad ønskeligt, om der ogsaa her fandtes en saadan Pengeanstalt, som ikke alene saa paa at klemme saa meget som muligt ud af Borgernes Lommer.

I denne Forbindelse vilde han spørge, om Kasseudvalget havde overvejet den ved Budgetbehandlingen skete Henstilling om ogsaa at lade andre end Privatbanken faa Del i Byens Pengeforretninger.

Formanden hævdede, at den store Kassekredit først sidste Efteraar var blevet optaget, og at der altsaa ikke før havde været Anledning til at overveje Optagelse af et Laan. Han havde for nylig i København søgt at faa et midlertidigt Laan; maaske vilde det lykkes, men det var ikke sikkert, da Bankerne nødig indlod sig paa at yde Kommuner midlertidige Laan til lav Rente, og han troede ikke, at nogen af de herværende Banker kunde yde saa stort et Laan.

Kasseudvalget havde overvejet, om man skulde benytte andre Banker end Privatbanken, men var kommet til det Resultat, at det ikke vilde være i Byens Interesse at kontrahere med andre.

Simonsen maatte fastholde, at Byen, i den Tid han havde været i Byraadet, havde kørt paa

Kredit til Dagens Rente, og at der for længe siden havde været Grund til at søge Penge til en lavere Rente.

Formanden kunde ikke indrømme, at det store Laan tidligere end fremført var opbrugt. Først sidste Efteraar var man kommet i større Skyld til Privatbanken.

Simonsen saa ingen Anledning til udelukkende at benytte Privatbanken, hvis Haandværker- og Handelsbanken kunde byde Penge til samme Rente som den.

Formanden troede ikke, det var nogen Fordel for Privatbanken at laane Byen Penge til 6 ½ pCt., og de andre Banker vilde sikkert betakke sig for at træde i Forbindelse med Kommunen; muligvis kunde de heller ikke give saa stor Kredit.

Samuelson syntes, at Budgetudvalget havde haft nærværende Sag uforholdsmæssig længe til Overvejelse, saa meget mere som det gjaldt om hurtigst muligt at faa Arbejdet paabegyndt.

Formanden hævdede bestemt, at der for Budgetudvalget havde været god Grund til nøje at overveje Sagen, Mikael Johansen bekræftede, at Odense i August Maaned i Fyens Stifts Sparekasse havde faaet et Laan paa 1 Million Kr. til 4 1/4 pCt. med meget lang Opsigelsesfrist fra Sparekassens og 1 Aars fra Byens Side. Han ønskede at henstille til Privatbanken at vise en lignende Imødekommenhed. Banken vilde derved gavne Byen i mange Henseender.

Nørgaard oplyste, at Fyens Stifts Sparekasse kunde yde Odense Laanet paa saa billige Vilkaar, fordi den laa inde med store Midler, som den ellers udsatte til Terminerne. Han kunde ikke indse, at dette i mindste Maade kunde influere paa Bankerne eller Sparekasserne i Aarhus.

Tiltraadtes.